

Veileder om smittevern for skoletrinn 1.–7. trinn under covid-19 utbruddet 2020

Denne veilederen skal gi råd og føringer til skoler på barnetrinnet (1.-7. trinn) i drift under koronavirusutbruddet (covid-19) 2020. 3. utgave 29. mai 2020.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 29.05.2020

Innhold

Innledning

Skolenes samfunnsrolle

Smitteforebyggende tiltak

- Nivåinndeling av smitteverntiltak (trafikklysmo-
dell)
- Syke personer skal ikke være på skolen eller SFO
  - Når skal elever, foresatte og ansatte møte på skolen og når kan de møte på SFO?
  - Når skal elever og ansatte ikke møte på skolen/SFO?
  - Når sykdom oppstår på skolen/SFO
  - Hva hvis en i husstanden til en elev/ansatt er syk
  - Hvis en i husstanden til en elev/ansatt har bekreftet covid-19
- God hygiene
  - God hånd- og hostehygiene
  - Godt renhold
    - Grønt nivå

- Gult og rødt nivå
- Redusert kontakt mellom personer
  - Grønt nivå
  - Gult nivå
  - Rødt nivå
  - Andre tjenester (gjelder alle nivå)
- Smitteverntiltak i enkelte fag

Er det noen barn og ansatte det må tas spesielle hensyn til?

- Barn med kroniske sykdommer
- Voksne (foresatte /ansatte)

Opplæring av ansatte og informasjon til foresatte

- Samhandling med foresatte og foreldremøter

Besøk på skolen våren 2020 for årets skolestartere

Sjekkliste for smittevern på skoler og SFO

Kilder

Innledning

Denne veilederen gjelder for alle barneskoler uavhengig av hvilket grunnlag skolen driver etter. For smitteverntiltak knyttet til elever med spesielle behov, viser vi også til tiltak i veileder for barnehage så langt den passer. Veilederen skal gi råd og føringer til skoler på barnetrinnet (1.-7.trinn) i drift under koronavirusutbruddet (covid-19) våren 2020. Denne kommer i tillegg til eksisterende regler og retningslinjer beskrevet i «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.»^{1 2}. Utbruddets utvikling og praktiske hensyn kan føre til behov for endringer.

Det er skoleeier som er ansvarlig for å sikre at driften skjer i samsvar med gjeldende regelverk. Skoleeier er ansvarlig for å etablere internkontrollrutiner som sikrer at miljøet i skolen fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade¹. Skoleeier er derfor ansvarlig for å sikre en forsvarlig drift som tar hensyn til smittevern. Vi understreker imidlertid behovet for at alle bidrar til å få til en god drift av skolene under covid-19 utbruddet. Smittevern faglig forsvarlig drift innebærer et velfungerende samarbeid mellom alle aktører som har oppgaver på skolen. Det fordrer et godt samarbeid mellom personalet på skolen og skolehelsetjenesten, i tillegg til renholdsarbeidere som skal ivareta behovet for vask og renhold. Videre vil god dialog mellom skole og hjem være av sentral betydning.

Veilederen tar utgangspunkt i gjeldende rammebetingelser, regelverk og finansiering.

Veilederen er utarbeidet av Folkehelseinstituttet og Utdanningsdirektoratet. Oppdraget ble gitt av

Oppdatert 3.versjon er publisert 29.mai 2020. Endringer i denne utgaven er:

- Innføring av trafikklysmoell for å tilpasse kontaktreduerende tiltak
- Forbedrede råd for skånsom håndvask

I versjon 2 (7.mai 2020) ble følgende endringer gjort:

- Utdyping av kohort-organisering
- Råd om rengjøring av utendørs leker
- Presisering og tydeliggjøring av enkelte råd
- Råd for mottak av skolestartere

¹ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1995-12-01-928>

² <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/miljo-og-helse-i-barnehagen>

³ jf. opplæringsloven § 13-10, friskoleloven § 5-2 første ledd og voksenopplæringsloven § 24.

⁴ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1995-12-01-928>

Skolenes samfunnsrolle

Skolene har en avgjørende rolle for barns læring, omsorg og utvikling. Barn og unge har rett⁵ og plikt til grunnskoleopplæring når det er sannsynlig at de skal være i Norge i mer enn tre måneder. Både FNs barnekonvensjon, grunnloven⁶ og regelverket på opplærings-området anerkjenner betydning av skolen som arena for barns læring, mestring og trivsel. Skolen er dessuten vesentlig for samfunnsstrukturen idet de muliggjør at foresatte kan arbeide. Ansatte i skolen har derfor en sentral rolle for å ivareta elevene også i en pandemisituasjon. Utbruddet kan vare over lang tid, avhengig av hvilke smittebegrensende tiltak som gjøres i samfunnet for øvrig. Det har derfor stor betydning at barn kan gå på skole i utbruddsperioden, samtidig som smittevernet ivaretas, både for elevene og de ansatte. For drift av skolene under koronavirusutbruddet finnes det en rekke tiltak som skolene kan sette i verk.

⁵ Rett til offentlig grunnskoleopplæring, jf. oppl. § 2-1.

⁶ Grunnloven § 109

Smitteforebyggende tiltak

Det gjøres mange tiltak i alle deler av samfunnet som til sammen begrenser smitte-spredningen. Det er viktig å bruke tiltak som er tilpasset ulike situasjoner. De samme tiltakene kan derfor ikke alltid brukes på skoler som i for eksempel bedrifter og i samfunnet for øvrig. Tiltakene må tilpasses slik at man kan fokusere på det som er viktigst i den aktuelle situasjonen. Her beskriver vi tiltak for å begrense smittespredning blant elever på 1.–7. trinn og ansatte. Det er ikke nødvendig å sette inn ytterligere tiltak enn det som er beskrevet her.

Ingen kan lastes dersom smitte i skolen oppstår. Så lenge viruset sirkulerer i samfunnet, kan sykdom oppstå; det er ikke mulig å forhindre alle nye tilfeller. Det betyr at det kan komme smitte inn i skolen, men tiltakene beskrevet her vil begrense smittespredning blant barn og ansatte i skolen.

Formålet med rådene er å begrense smittespredning av covid-19. De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er i prioritert rekkefølge:

1. Syke personer skal ikke være på skolen
2. God hygiene
3. Redusert kontakt mellom personer

Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme. Hostehygiene og å holde avstand er avgjørende for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene, og spesielt det å unngå å ta seg i ansiktet med urene hender, er viktig for å hindre indirekte kontaktsmitte. Økt fysisk avstand mellom mennesker reduserer muligheten for smitte, også før symptomer på sykdom oppstår.

Nivåinndeling av smitteverntiltak (trafikklysmodell)

I denne utgaven av veilederen beskriver vi hvordan ulike tiltak iverksettes avhengig av situasjonen i en trafikklysmodell; grønt, gult og rødt nivå. Tiltakene tilpasses smittesituasjonen i samfunnet og andre faktorer i en totalvurdering. Modellen varierer fra vanlig organisering av skolehverdagen (grønt nivå), til mer omfattende tiltak med mindre, faste grupper og større avstand mellom elever (rødt nivå). Forskjellen på de tre nivåene gjelder særlig tiltakene for å redusere kontakt mellom personer (kapittel 3.4).

Kommunehelsetjenesten har smittevernkompetanse og kan konsulteres ved spørsmål om organisering og tilrettelegging lokalt. Det er smittevernmyndighetene som beslutter hvilket nivå tiltakene skal legges på i henhold til trafikklysmodellen.

I tabell 1 er hovedtrekkene ved trafikklysmodellen for barneskolen presentert. Utfyllende informasjon er beskrevet nedenfor.

Tabell 1. Trafikklysmodeill for barneskolen

Barneskole 1-7	Tiltak
Grønt nivå	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen syke skal møte på skolen 2. God hygiene og normalt renhold 3. Kontaktreduserende tiltak: <p>Unngå fysisk kontakt mellom personer (håndhilsning og klemming) Vanlig organisering av klasser/grupper og skolehverdag</p>
Gult nivå	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen syke skal møte på skolen 2. God hygiene og forsterket renhold 3. Kontaktreduserende tiltak: <p>Unngå fysisk kontakt mellom personer (håndhilsning og klemming) Hele klasser regnes som en kohort* Ansatte kan veksle mellom kohorter*/klasser Trinnvise kohorter* på SFO Unngå trengsel og store samlinger Tilstrebe å ha egne områder i skolegården for ulike klasser/kohorter* i pauser/friminutt</p>
Rødt nivå	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen syke skal møte på skolen 2. God hygiene og forsterket renhold 3. Kontaktreduserende tiltak: <p>Unngå fysisk kontakt mellom personer (håndhilsning og klemming) Dele klasser inn i mindre kohorter* Faste lærere til hver kohort* så langt det er mulig Tilstrebe samme kohorter* på SFO som i skolen Tilstrebe avstand mellom elever/ansatte Unngå trengsel og store samlinger Ha egne områder i skolegården for ulike klasser/kohorter* i pauser/friminutt for å minske kontakt mellom ulike kohorter* Vurdere alternerende oppmøtetider for elever</p>

* Faste grupper av elever kalles i denne veilederen for en «kohort». Dette begrepet brukes for å synliggjøre at formålet med organiseringen er å begrense smitte. Størrelsen på kohorten og andre kontaktreduserende tiltak vil avhenge av situasjonen i samfunnet. Se utdypende informasjon i kapittelet om redusert kontakt mellom personer.

Syke personer skal ikke være på skolen eller SFO

Ingen skal møte på skolen hvis de er syke. Dette gjelder både grønt, gult og rødt nivå.

Symptomer på covid-19, særlig hos barn, kan være milde og vanskelige å skille fra andre luftveisinfeksjoner. Covid-19 smitter hovedsakelig via dråpe- og kontaktsmitte. Det er først og fremst personer med symptomer som er smittsomme, og smittsomheten er størst idet symptomene oppstår.

De hyppigst beskrevne symptomer på covid-19 er i starten halsvondt, forkjølelse og lett hoste, i tillegg til sykdomsfølelse, hodepine og muskelsmerter. Magesmerter kan også forekomme.

Om lag 8 av 10 voksne personer har kun milde symptomer. Hos barn er antagelig denne andelen enda høyere. Hos noen personer med covid-19 kan symptomene utvikle seg videre i løpet av en ukes tid til hoste, feber og kortpustethet, og noen svært få kan utvikle et alvorlig forløp med behov for behandling i sykehus. Alvorlig covid-19-sykdom er svært sjelden hos barn.

Kommunehelsetjenesten har ansvar for oppfølging rundt tilfeller med bekreftet covid-19 (smitteoppsporing), og skal varsle skolen dersom barn eller ansatte på en skole får bekreftet covid-19. Det er kommunehelsetjenesten som skal beslutte nødvendige tiltak som for eksempel å definere hvem som er nærkontakter til den syke og derfor skal i karantene, og om det er behov for informasjon til andre. Hvis det skulle bli behov for ytterligere tiltak er det kommunehelsetjenestens oppgave å gi skolen pålegg om dette. Nedenfor utdypes det når elever, foresatte og ansatte kan eller ikke kan være på skolen og SFO.

Når skal elever, foresatte og ansatte møte på skolen og når kan de møte på SFO?

Elever og ansatte skal komme på skolen/SFO:

- Når de ikke har symptomer på sykdom.
- Ved gjennomgått luftveisinfeksjon kan barn og ansatte komme tilbake etter at de har vært symptomfrie i 1 døgn.
- Hvis en i husstanden har symptomer på luftveisinfeksjon, men ikke bekreftet covid-19, skal eleven og den ansatte møte i skole/SFO som normalt. Disse skal imidlertid gå hjem fra skolen/SFO dersom de får symptomer (se under).
- Elever og ansatte med typiske symptomer på pollenallergi (kjent pollenallergi, rennende nese med klart nesekret, rennende/kløende øyne) kan møte på skole/SFO.

- Mange yngre barn har ofte rennende nese uten andre symptomer på luftveisinfeksjon, og særlig etter at de har vært ute. Disse barna kan komme på skolen/SFO såfremt barnet ikke har feber og ellers er friskt.

Foresatte som er friske og ikke har symptomer på luftveisinfeksjon, kan følge og hente barna sine på skole/SFO som normalt.

Når skal elever og ansatte ikke møte på skolen/SFO?

Det er viktig at foresatte får tydelig beskjed og forstår grunnen til at barn med symptomer ikke skal møte på skole/SFO.

Elever og ansatte med luftveissymptomer:

- Elever og ansatte skal selv med milde luftveissymptomer og sykdomsfølelse ikke møte på skole/SFO. De skal holde seg hjemme til de har vært symptomfrie i 1 døgn.

Elever eller ansatte som har bekreftet covid-19:

- Skal være i isolasjon. Det er helsetjenesten som beslutter hvem som skal være i isolasjon og hvor lenge etter råd gitt av Folkehelseinstituttet (se www.fhi.no). Retningslinjer til forskriften som regulerer isolasjon er gitt av Helsedirektoratet.

Elever eller ansatte som er nærkontakter/husstandsmedlem til en person med bekreftet covid-19:

- Helsetjenesten beslutter hvem som skal være i karantene og hvor lenge etter råd gitt av Folkehelseinstituttet (se www.fhi.no). Retningslinjer til forskriften som regulerer karantene er gitt av Helsedirektoratet.

Foresatte som har luftveissymptomer, er i karantene eller isolasjon:

- Skal ikke møte på skole/SFO, og må finne andre løsninger forfølging og henting av barna. Foresatte som har hatt covid-19, men som har avsluttet isolasjon etter anbefaling fra helsetjenesten, kan møte på skolen som normalt.

Når sykdom oppstår på skolen/SFO

Det er viktig at elever som får symptomer på luftveisinfeksjon, går hjem (etter varsling til foresatte) eller blir hentet så fort det lar seg gjøre. Syke elever bør om mulig ikke ta offentlig transport. Eleven som må hentes, må vente på et eget rom sammen med en ansatt eller ute der det ikke er andre barn. Om mulig bør den ansatte holde to meters avstand, men det må gjøres en avveining i forhold til elevens alder og behov for

omsorg. Hvis det ikke er mulig å holde to meters avstand, og eleven er komfortabel med det, bør eleven ta på munnbind for å redusere smittespredning til andre. Hvis ikke eleven vil ha på munnbind, bør den voksne ta på munnbind hvis ikke to meters avstand kan overholdes. Ved behov for toalett skal dette ikke brukes av andre før det er rengjort. Den som har vært i kontakt med eleven må vaske hender. I etterkant rengjøres rom, toalett og andre områder der eleven har oppholdt seg med vanlige rengjøringsmidler.

Ansatte som blir syke mens de er på skole/SFO må gå hjem så snart det er mulig. De elevene den syke ansatte har ansvar for, må bli ivaretatt av andre ansatte/vikar eller sendes hjem. Syke ansatte bør ikke ta offentlig transport. Syke ansatte bør ta på munnbind for å redusere smittespredning hvis de ikke kan holde to meters avstand til andre.

Elever og ansatte som får bekreftet covid-19-sykdom skal følges opp av helsetjenesten for å få forsvarlig helsehjelp. Eventuell testing avklares med lege etter gjeldende retningslinjer. Kommunehelsetjenesten vil kartlegge og følge opp nærkontakter til covid-19-positive personer i henhold til gjeldende anbefalinger. Kommunehelsetjenesten skal varsle skolen dersom elever eller ansatte får bekreftet covid-19, og beslutte nødvendige tiltak.

Hva hvis en i husstanden til en elev/ansatt er syk

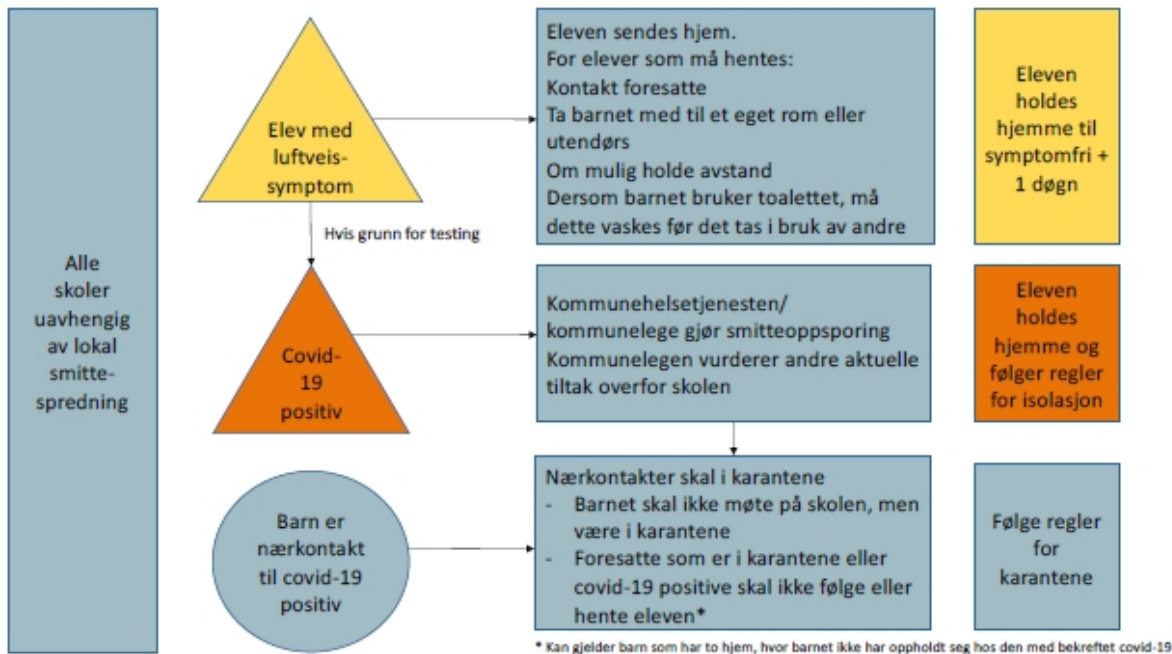
Hvis en i husstanden har symptomer på luftveisinfeksjon men ikke bekreftet covid-19, skal eleven/den ansatte møte på skolen som normalt. Tilsvarende kan eleven møte på SFO. Eleven/den ansatte skal imidlertid gå hjem fra skolen/SFO dersom de får symptomer, som nevnt i avsnittet over. Andre hygienetiltak som er skissert i de følgende kapitlene, vil redusere risiko for smittespredning.

Hvis en i husstanden til en elev/ansatt har bekreftet covid-19

Hvis en i husstanden har fått bekreftet covid-19, vil nærkontakter holdes i karantene etter råd fra helsemyndighetene. Ingen personer som selv er i karantene, kan møte på skolen eller SFO.

Flytskjema for håndtering av syke barn på barneskole og SFO

God hygiene

God hånd- og hostehygiene

Håndvask og god hostehygiene er viktig på både grønt, gult og rødt tiltaksnivå.

God hånd- og hostehygiene reduserer smitte ved alle luftveisinfeksjoner, også smitte med covid-19. Disse tiltakene skal redusere smitte via gjenstander og hender og redusere smitte ved hoste. Rene hender er det viktigste tiltaket mot slik indirekte smitte.

Hygienetiltak skal utføres hyppig av alle, uavhengig av kunnskap om egen og andres smittestatus. Det er viktig at alle elever og ansatte er kjent med tiltakene under. For de yngste elevene kan det lages rutiner som barna synes er gøy å gjennomføre. Som hovedregel bør håndvask skje med voksen tilstede, særlig for de yngste elevene.

Det er ikke nødvendig med spesielt smittevernutstyr, annet enn eventuelt å ha tilgjengelig munnbind til elever eller ansatte som blir syke der det ikke er mulig å holde to meters avstand.

For elever med spesielle behov, der for eksempel bleieskift er aktuelt, viser vi veileder for barnehager.

Håndhygiene:

God håndhygiene bør utføres på rett måte, til rett tid og med effektive og skånsomme produkter. Gode fasiliteter og gode rutiner er nødvendig for etterlevelse.

Når bør håndvask/-desinfeksjon utføres:

- Ved ankomst skole
- Før måltider/mathåndtering
- Etter toalettbesøk
- Ved synlig skitne hender (eksempelvis når man går inn etter utelek og hendene er synlig skitne)
- Etter kontakt med kroppsvæsker (eksempelvis etter å ha pusset nesen)
- Etter kontakt med dyr

Både håndvask og alkoholbasert hånddesinfeksjon er som regel effektivt. Normalt anbefales håndvask med såpe og vann. Alkoholbasert hånddesinfeksjon er enkelt å gjøre tilgjengelig og skånsomt for huden. Det kan derfor være et godt alternativ til håndvask, men har redusert effekt når hendene er våte eller synlig skitne. Det er ikke behov for å utføre både håndvask og hånddesinfeksjon, det er belastende for huden på hendene. En av delene holder.

Dersom hendene er synlig tilgriset og man ikke har såpe og vann tilgjengelig kan hendene rengjøres med våtservietter, eventuelt i kombinasjon med etterfølgende hånddesinfeksjon (for eksempel på tur).

Tabell 2. Hvordan skal håndhygiene utføres.

Håndvask	Hånddesinfeksjon
<ul style="list-style-type: none"> • Fukt hendene i lunkent vann • Påfør såpe (parfymefri, pH <5,5) • Fordel såpen over alle overflater på begge hender • Skyll hendene godt • Klapptørk hendene med gode papirhåndklær (ikke gni, det gir såre hender) • Skru av kranen med papirhåndkleet	<ul style="list-style-type: none"> • Ta hånddesinfeksjonsmiddel i hånden • Fordel middelet godt på begge hender, og gni lett inn i huden • Når hendene er tørre, er de rene

Hudpleie:

Det oppfordres til å smøre hendene ved behov. Ved bruk av felles tuber, tilse at åpningen på tuben ikke kommer i kontakt med hud eller gjenstander under bruk slik at kremen ikke forurenses.

[Les mer om råd for håndhygiene, inkludert valg av produkter, fremgangsmåte og hudpleie på FHIs nettsider.](#)

Hostehygiene

- Det anbefales å ha tørkepapir lett tilgjengelig til bruk for elever/ansatte. Har man ikke det tilgjengelig, anbefales det å bruke albuekroken når en hoster eller nyser.
- Unngå å røre ved ansiktet eller øynene. Et slikt tiltak vil være vanskelig for små barn, men eldre elever og ansatte kan oppfordres til dette.

Godt renhold

Grønt nivå

Ved grønt nivå vil det være tilstrekkelig med normalt renhold. Det nye koronaviruset (SARS-CoV-2) fjernes enkelt ved manuell rengjøring med vann og vanlige rengjøringsmidler.

Gult og rødt nivå

Ved gult og rødt nivå tilrådes forsterket renhold. Skoleeier bør gå gjennom rutiner og lokale renholdsplaner, og lage tilpasninger (organisering, ansvar og ressursbehov).

Viruset kan overleve på flater fra timer til dager, avhengig av type overflate, temperatur, sollys og andre faktorer. Derfor er grundig og hyppig renhold viktig for å forebygge smitte.

Forsterket renhold utføres på utsatte områder:

- Toaletter og vaskeservanter må rengjøres minimum daglig.
- Engangs papirhåndklær og såpe skal være tilgjengelig, og man må sørge for at søppel tømmes regelmessig.
- Spisebord vaskes med vann og såpe etter bruk.
- Dørhåndtak, trappegelendre, stoler, andre bordflater og andre gjenstander som ofte berøres rengjøres hyppig, minimum daglig.
- Pult/ arbeidsplass rengjøres daglig, elevene kan gjerne utføre dette selv.
- Leker, nettbrett, datamaskiner/tastaturer som deles må også vaskes av, minimum daglig.
- Reduser antall leker, slik at renhold er gjennomførbart.
- Leker og materiell som kun benyttes av en kohort, trenger ikke daglig rengjøring.
- Leker og materiell kan også ryddes bort («karantene») i 2-3 dager før de benyttes på nytt, som et alternativ til daglig rengjøring.
- Tøyleker og andre løse tekstiler vaskes etter anvisning. Hvis ikke det er mulig, må de ryddes bort.

- Dekketøy og bestikk vaskes i oppvaskmaskin i henhold til gjeldende rutiner.

Det er ikke nødvendig å bruke ekstra beskyttelsesutstyr. Vask hender etter at rengjøring er utført, også hvis man har brukt hansker. Løse gulvtepper bør fjernes for å lette rengjøring.

Det er ikke nødvendig å bruke desinfeksjon rutinemessig på skolen. Hvis desinfeksjon likevel brukes, må synlig skitt først tørkes bort med klut eller tørkepapir, ellers virker ikke desinfeksjonsmiddelet. Aktuelle desinfeksjonsmidler er alkoholbasert desinfeksjon og klorin.

Det er ikke behov for vask av utendørs lekeapparater eller leker som brukes utendørs. Det viktigste er rene hender før og etter lek utendørs, og før spising. I tillegg blir viruset raskere inaktivert utendørs.

Redusert kontakt mellom personer

Redusert kontakt med andre vil minske risiko for smitte fra personer som ikke vet at de er smittsomme. Det overordnede målet med kontaktreduserende tiltak er å begrense smittespredning mellom personer og å begrense antall kontakter. For å oppnå dette kan man øke avstanden mellom personer og/eller redusere antall personer som er tett sammen.

Gjennomføring av større enkeltarrangementer må gjøres i henhold til gjeldende retningslinjer fra [Folkehelseinstituttet](#) og [Helsedirektoratet](#).

Det er viktig å understreke at personalet fortsatt skal ivareta elevenes behov for kontakt og omsorg.

Om kohorter

For elever på barnetrinnet, der kan det være vanskelig å regulere avstand til andre, blir det viktigste tiltaket å begrense antall nærkontakter til hvert barn og ansatte, for eksempel ved å ha faste grupper (kohorter). Smittespredning vil begrenses ved å redusere antall kontakter og begrense kontakt med andre kohorter. Det vil også lette arbeidet med smitteoppsporing og hindre at hele skolen må stenge ved påvisning av smitte hos en elev eller ansatt.

Det tillates mer kontakt mellom barn fordi de i mindre grad har betydning for smittespredningen.

Kohortstørrelsen kan tilpasses lokale forhold, størrelsen på klassen, og den enkelte skoles forutsetninger. Kohorter må i minst mulig grad blandes med andre kohorter. Innen en kohort kan elever og ansatte omgås og leke sammen.

To kohorter kan samarbeide for praktisk gjennomføring av dagen og for at ansatte kan ta pause. Samarbeid bør fortrinnsvis foregå utendørs (felles utendørs undervisning, lek, tur og sport).

Kohorter som ikke samarbeider, kan bruke uteområder etter hverandre og det er ikke nødvendig å rengjøre områdene før bytte. Kohorter som ikke samarbeider og som er ute til samme tid bør helst være på ulike uteområder.

Grønt nivå

Fysisk kontakt:

- Behovet for nærhet og omsorg må ivaretas. Ansatte skal vaske hender etter kos og trøsting.
- Håndhilsning, klemming og unødvendig fysisk kontakt unngås i den grad det er mulig.

Organisering av kohorter

- Det ikke behov for kohortinndeling.

Begrense deling av mat og gjenstander:

- Elevene skal ikke dele mat og drikke.

Spesielt for ansatte:

- Unngå håndhilsning og klemming.

Gult nivå

Det overordnede målet ved gult og rødt nivå er at elever og ansatte har et begrenset antall kontakter og å holde oversikt over disse.

Fysisk kontakt:

- Behovet for nærhet og omsorg må ivaretas. Ansatte skal vaske hender etter kos og trøsting.
- Håndhilsning, klemming og unødvendig fysisk kontakt unngås i den grad det er mulig.

Organisering av kohorter:

- Klassen regnes som en kohort.
- For baseskoler bør elevene deles inn i grupper tilsvarende størrelsen på en vanlig klasse.
- Ansatte kan veksle mellom ulike kohorter for gjennomføring av vanlig undervisning.
- Ved bytte av klasserom, bør elevene vaske eller desinfisere hendene.
- To kohorter kan samarbeide for praktisk gjennomføring av skoledagen, fortrinnsvis utendørs.
- Kohortene (som ikke samarbeider) bør ha ulike lekeområder ute. De kan bruke uteområder etter hverandre og det er ikke nødvendig å rengjøre områdene før bytte.
- Flere kohorter kan være ute samtidig. For å holde avstand mellom kohortene kan uterommet deles i soner.

- Kohortene bør opprettholdes også på SFO. Avhengig av antall elever kan det for eksempel organiseres trinnvis, eventuelt andre løsninger som ivaretar begrenset antall kontakter.
- Kohorter som ikke samarbeider kan passere hverandre og være kortvarig i samme område (inntil 15 minutter).
- Kohorter som ikke samarbeider kan oppholde seg i samme rom, såfremt det kan være minimum to meters avstand mellom kohortene over lengre tid.
- Kohortene kan bytte sammensetning ukentlig etter en helg.

Tetthet i grupper:

- Elever bør helst ha egne, faste pulter/arbeidsplasser.
- Det er ikke nødvendig å begrense elevens vanlige bevegelser i klasserommet.
- Større samlinger bør unngås.
- Sikre at alle barn har egen spise- og aktivitetsplass på SFO.
- Unngå trengsel på vei inn og ut av undervisningslokalene, i garderobes og på toaletter.
- Eventuelt opprette merking på gulvet for å sikre avstand mellom elever i grupperom/klasserom, garderobes og andre områder der det kan oppstå trengsel.
- Økt bruk av utetid og uteskole. Særlig for SFO anbefales det i størst mulig grad at aktiviteter foregår ute.

Lek og friminutt:

- Ha ekstra antall voksne ute i friminutt for å hjelpe elevene å holde avstand.
- Vurdere ulike tidspunkt for friminutt for å begrense antall elever som er ute samtidig (avhengig av antall elever og størrelse på skolegård).

Begrense deling av mat og gjenstander:

- Elevene skal ikke dele mat og drikke.
- Mat kan tilberedes på skolen/SFO etter gjeldende retningslinjer.
- Mat bør serveres porsjonsvis.
- Barna bør spise i sine kohorter. Ved felles spiserom, bør kohortene spise til forskjellig tid. Bord og stoler vaskes av etter hver gruppe.
- Begrens deling av skrivesaker, nettbrett og annet materiell.
- Læringsmateriell, leker og annet bør ikke deles mellom kohorter før de er rengjort.
- Skolebøker kan fraktes mellom hjem og skole. Dette gjelder også skriftlige innleveringer.
- Leker bør ikke tas med hjemmefra.
- Klassebamseser må i karantene under covid-19-utbruddet.

Transport og skoleskyss:

- Bruk av offentlig transport til og fra skolen begrenses der det er mulig.
- Ved bruk av offentlig transport, bør elevene holde avstand til andre.
- Skoleturer som innebærer tett ansamling av elever i store grupper og på offentlige transportmidler bør begrenses.
- Skoleskys: Elever bør sitte på annethvert sete. Elever fra samme husholdning eller samme kohort kan sitte sammen. Det kan også gjøres lokale vurderinger.
- Elevene må holde avstand mens de venter på bussen/annet transportmiddel.

Spesielt for ansatte:

- Unngå håndhilsning og klemming.
- Holde avstand (minst en meter) til kolleger.
- Der det er nødvendig med ulike faglærere, kan lærere ambulere på tvers av kohorter, mens kohortene har faste klasserom der det lar seg gjøre.
- Være ekstra oppmerksomme på hygiene rundt kjøkken/spiserom.
- Begrense bruk av offentlig transport i rushtid til og fra arbeidsplassen når det er mulig.
- Dersom det er ansatte/vikarer som arbeider på flere skoler, må de få opplæring i gjeldende lokale rutiner på hver skole. Vikarer bør unngå å jobbe på ulike skoler samme dag.

Rødt nivå

Det overordnede målet ved gult og rødt nivå er at elever og ansatte har et begrenset antall kontakter og å holde oversikt over disse.

Det er en fordel at barna ikke omgås mange andre barn på fritiden.

Fysisk kontakt:

- Behovet for nærhet og omsorg må ivaretas. Ansatte skal vaske hender etter kos og trøsting.
- Håndhilsning, klemming og unødvendig fysisk kontakt unngås i den grad det er mulig.

Organisering av kohorter:

- Etablere mindre kohorter: Størrelsen tar utgangspunkt i forholdstallet mellom lærer og elev i henhold til norm for lærertetthet (15 elever per lærer på 1. til 4. årstrinn, og 20 elever per lærer for 5. til 7. årstrinn).
- Kohortstørrelsen kan tilpasses lokale forhold og størrelsen på klassen:
  - For praktisk gjennomføring er det mulig å øke kohortstørrelsen med noen få ekstra barn.
  - Skolene må selv vurdere om det er forsvarlig å øke størrelse på kohortene basert på elevenes

alder, aktivitetsnivå, behov for voksenoppfølging og muligheten til å holde avstand mellom elever.

- Særlig de eldste elevene oppfordres likevel til å holde avstand og unngå unødvendig nærkontakt. Dette er ikke nødvendig for de yngste elevene.
- I utgangspunktet bør en ansatt følge sin kohort.
- Ansatte fra kohort 1 kan avhjelpe i kohort 2, og motsatt.
- Kohortene bør i minst mulig grad bytte klasserom.
- To kohorter kan samarbeide for praktisk gjennomføring av skoledagen, fortrinnsvis utendørs.
- Kohortene (som ikke samarbeider) bør ha ulike lekeområder ute. De kan bruke uteområder etter hverandre og det er ikke nødvendig å rengjøre områdene før bytte.
- Flere kohorter kan være ute samtidig. For å holde avstand mellom kohortene kan uterommet deles i soner.
- Kohortene bør opprettholdes også på SFO. Avhengig av antall elever kan det for eksempel organiseres trinnvis, eventuelt andre løsninger som ivaretar begrenset antall kontakter.
- Kohorter som ikke samarbeider kan passere hverandre og være kortvarig i samme område (inntil 15 minutter).
- Kohorter som ikke samarbeider kan oppholde seg i samme rom, såfremt det kan være minimum to meters avstand mellom kohortene, over lengre tid.
- Kohortene kan bytte sammensetning ukentlig etter en helg.

Spesielt for 5.-7.trinn:

- Ansatte bør komme til klasserommet slik at ikke kohorten trenger å bytte rom.
- Elever og ansatte innen en kohort oppfordres til å holde avstand til hverandre, helst en meter.

Tetthet i grupper:

- Alle elever bør ha egen pult i klasserommet for å sikre avstand mellom barn. Der barna ikke har egen pult, bør de sikres arbeidsplass med avstand (helst en meter) til andre barn.
- Det er ikke nødvendig å begrense elevens vanlige bevegelser i klasserommet.
- Sikre at alle barn har egen spise- og aktivitetsplass på SFO.
- Unngå trengsel på vei inn og ut av undervisningslokalene, i garderober og på toaletter.
- Eventuelt opprette merking på gulvet for å sikre avstand mellom elever i grupperom/klasserom, garderober og andre områder der det kan oppstå trengsel.
- Økt bruk av utetid og uteskole. Særlig for SFO anbefales det i størst mulig grad at aktiviteter foregår ute.
- Ta i bruk større lokaler der det er nødvendig og mulig.
- Lokalt kan det vurderes å se skole og SFO i sammenheng, for å gi økt fleksibilitet i tider for

undervisning og SFO, og dermed redusere gruppestørrelse av barn.

- Ved fysisk plassmangel i skolen, kan alternerende dager, ulik oppmøtetid, og alternative lokaler vurderes.

På starten og slutten av dagen:

- Avtale spredte oppmøtesteder før skoledagen begynner, for å begrense antall elever som samles på et sted, og unngå trengsel på vei inn og ut av undervisningslokalene.
- Det tilstrebes at foresatte ikke blir med inn på skolen/ i garderoben hvis ikke det er nødvendig.

Lek og friminutt:

- Ha ekstra antall voksne ute i friminutt, for å hjelpe elevene å holde avstand.
- Vurder ulike tidspunkt for friminutt for å begrense antall elever som er ute samtidig (avhengig av antall elever og størrelse på skolegård).
- For eksempel ha friminutt for kun ett til to klassetrinn samtidig. Dette må vurderes ut fra antall elever per klassetrinn.

Begrense deling av mat og gjenstander:

- Elevene skal ikke dele mat og drikke.
- Mat kan tilberedes på skolen/ SFO etter gjeldende retningslinjer.
- Mat bør serveres porsjonsvis.
- Barna bør spise i sine kohorter. Ved felles spiserom, bør kohortene spise til forskjellig tid. Bord og stoler vaskes av etter hver gruppe.
- Begrens deling av skrivesaker, nettbrett og annet materiell.
- Læringsmateriell, leker og annet bør ikke deles mellom kohorter før de er rengjort.
- Skolebøker kan fraktes mellom hjem og skole. Dette gjelder også skriftlige innleveringer.
- Leker bør ikke tas med hjemmefra.
- Klassebamser må i karantene under covid-19-utbruddet.

Transport og skoleskyss:

- Bruk av offentlig transport til og fra skolen begrenses der det er mulig.
- Ved bruk av offentlig transport, bør elevene holde avstand til andre.
- Skoleturer som innebærer tett ansamling av elever i store grupper og på offentlige transportmidler bør unngås.
- Skoleskyss: Elever bør sitte på annethvert sete. Elever fra samme husholdning eller samme kohort kan sitte sammen.
- Elevene må holde avstand mens de venter på bussen/annet transportmiddel.

Spesielt for ansatte:

- Unngå håndhilsning og klemming.
- Holde avstand (minst en meter) til kolleger.
- Der det er nødvendig med ulike faglærere, kan lærere ambulere på tvers av kohorter, mens kohortene har faste klasserom der det lar seg gjøre.
- Være ekstra oppmerksomme på hygiene rundt kjøkken/spiserom.
- Begrense bruk av offentlig transport i rushtid til og fra arbeidsplassen når det er mulig.
- Dersom det er ansatte/vikarer som arbeider på flere skoler, må de få opplæring i gjeldende lokale rutiner på hver skole. Vikarer bør unngå å jobbe på ulike skoler samme dag.
- Bruke videokonferanser i stedet for fysiske møter med kolleger der det er mulig.
- Ved fravær av personell kan det være behov for vikarer og/eller omrokking av personell mellom kohorter. Dette kan gjøres når det er nødvendig, men omrokkinger bør likevel begrenses mest mulig.
- Unngå bruk av ringer og håndsmykker på arbeidsplassen.

Andre tjenester (gjelder alle nivå)

Spesielle tjenester (PPT, logoped og andre)

- Følge basale smittevernrutiner etter gjeldende anbefalinger (god hånd- og hostehygiene, ikke møte opp ved sykdom, osv.), men kan ellers utføre sitt arbeid som normalt.

Spesielt for skolehelsetjenesten:

- Helsesykepleiere har en viktig rolle som rådgivere i det smittevernfaglige arbeidet på skolen. I tillegg er helsesykepleiere viktige samtalepartnere for elever, og for å kunne gi helsemessig og psykososial støtte i tråd med nasjonal faglig retningslinje for helsestasjons og skolehelsetjenesten.
- Undervisning, samtaler, undersøkelser, oppfølging og vaksinasjon av elever kan gjennomføres etter samme retningslinjer som for øvrige helse- og omsorgstjenester. Se www.fhi.no.

Skolebibliotek

- Utlån av bøker er greit såfremt håndvask er utført før ankomst skolebiblioteket.
- Innlevering av bøker etter sykdom: viruset kan overleve på papp i ett døgn. Elever med symptomer på luftveisinfeksjon skal uansett holde seg hjemme til de har vært symptomfrie ett døgn, lengre hvis de er i karantene eller isolasjon. Bøker kan derfor innleveres når barnet selv kan komme tilbake på skolen.

Smitteverntiltak i enkelte fag

Her følger råd for enkelte fag som krever ekstratiltak, i tillegg til de rådene som er beskrevet over. Hvis ikke annet er angitt, er det ikke anbefalt ekstra tiltak.

Grønt nivå

- Undervisning kan foregå som vanlig

Gult nivå

- Kroppsøving:
  - Utegyms anbefales
- Musikk:
  - Unngå at blåseinstrumenter deles av flere elever.
  - Ved bruk av håndholdte instrumenter og tangenter, må berørte områder tørkes av etter bruk.

Rødt nivå

- Kroppsøving:
  - Skift før kroppsøving kan eventuelt gjennomføres i ulike klasserom for å sørge for mer plass.
  - Dusjing etter kroppsøving anbefales utsatt til elevene har kommet hjem.
  - Ved behov for dusjing, må elevene deles i mindre grupper for å begrense antall i garderobe/dusj samtidig.
  - Unngå aktiviteter med nær kontakt mellom elever som for eksempel enkelte lagidretter, pardans, kampsport, eller lignende.
  - Svømmeundervisning: Klorinnholdet i bassengvann inaktiverer både koronavirus og andre virus. Undervisningen må organiseres slik at nærkontakt mellom elever i garderobes og bassenget unngås.
- Musikk:
  - Unngå at blåseinstrumenter deles av flere elever.
  - Ved bruk av håndholdte instrumenter og tangenter, må berørte områder tørkes av etter bruk.
- Mat og helse:
  - Viruset smitter ikke via mat såfremt det utøves god håndhygiene og vanlig kjøkkenhygiene.
  - Forsøk å gjennomføre undervisningen på alternative måter (for eksempel hjemmeoppgaver).
  - Unngå mat som tilberedes uten varmebehandling (for eksempel salater og lignende).

- Kunst og håndverk
  - Begrens deling av utstyr. Vask og rengjør utstyret der det er mulig etter bruk.

Er det noen barn og ansatte det må tas spesielle hensyn til?

Barn med kroniske sykdommer

Barn og unge har så langt ikke vist å ha risiko for alvorlig forløp av covid-19. Kunnskaps-grunnlaget er imidlertid begrenset, og som et føre-var-prinsipp for å minske smitterisiko kan det derfor være enkelte barn som skal rådes til å unngå oppmøte på skolen.

Norsk barnelegeforening har i samråd med Folkehelseinstituttet utarbeidet en oversikt over ulike diagnoser hos barn og unge og om det eventuelt skal tas spesielle hensyn. Norsk barnelegeforening mener at de aller fleste barn med kroniske sykdommer kan og bør gå i barnehage og skole.

Barn og unge som har kroniske sykdommer/tilstander, men som **kan møte på skolen** som vanlig, gjelder blant annet:

- Barn og unge med diabetes
- Barn og unge med velkontrollert astma
- Barn og unge med allergi
- Barn og unge med epilepsi
- Barn og unge med Downs syndrom
- Barn og unge med hjertefeil uten hjertesvikt
- Barn og unge med autoimmune sykdommer som bruker immundempende behandling og har stabil sykdom
- Tidligere premature barn uten betydelig lungesykdom

Barn og unge som har kroniske sykdommer, men hvor det individuelt kan vurderes om det er grunnlag for at barnet/ungdommen skal holdes hjemme og få tilrettelagt undervisning fra skolen er listet nedenfor (1–8). Skolen og foresatte bør ha en dialog om det er mulig å tilrettelegge slik at disse elevene likevel kan møte som vanlig på skolen. I vurderingen av hvordan opplæringen og tilretteleggingen kan gjennomføres, skal det legges stor vekt på hensynet til elevens beste. For eksempel vil det være avgjørende at fordelene ved å motta tilrettelagt opplæring hjemme veier opp for ulempene disse barna får ved å miste viktig sosial og faglig utvikling. I tilfeller der behov for tilrettelagt undervisning vurderes, må det avklares med behandlende lege. Det kan gjelde:

1. Barn og unge som er organtransplanterte (første tid etter transplantasjon)
2. Barn og unge som er benmargstransplanterte siste 12 måneder

3. Barn og unge som er i aktiv kreftbehandling
4. Barn og unge med alvorlig hjertesykdom
5. Barn og unge med alvorlig lungesykdom og/eller har betydelig redusert lungekapasitet
6. Barn og unge med diagnostisert alvorlig, medfødt sykdom i immunforsvaret i ustabil fase som gjør dem særlig utsatt for alvorlige luftveisinfeksjoner
7. Barn og unge på immundempende medisin og aktiv kronisk sykdom
8. Enkelte barn med andre alvorlige diagnoser som ikke er nevnt her.

Hvilke diagnoser som inngår i gruppe 1–8 er nærmere spesifisert på nettsidene til Norsk barnelegeforening: <https://www.legeforeningen.no/foreningsledd/fagmed/norsk-barnelegeforening/veiledere/informasjon-veiledere-og-prosedyrer-for-barn-og-covid-19/>. Listen er også formidlet til Norsk forening for allmennmedisin.

Som hovedregel er det ikke grunnlag for at søsken til disse barna/ungdommene skal holdes hjemme. Et viktig unntak er søsken som skal være benmargsdonor for husstandsmedlemmer (siste 28 dager før donasjon).

Voksne (foresatte /ansatte)

Basert på informasjon om utbruddet så langt fra Kina, Italia, Storbritannia, USA og Norge, er det særlig eldre personer (over 65 år) som har høyere risiko for alvorlig sykdom med det nye koronaviruset, spesielt dersom de i tillegg har underliggende kronisk sykdom. I tillegg kan voksne personer, særlig de over 50 år, med kroniske sykdommer som hjerte-karsykdom (inkludert høyt blodtrykk) og diabetes ha noe høyere risiko for alvorlig forløp av covid-19. Ansatte som tilhører grupper med høyere risiko for alvorlig forløp av covid-19 bør vurderes individuelt i forhold til tilrettelagt arbeid. Ansatte dette er aktuelt for, må ha legeerklæring.

For oppdatert informasjon om personer som kan ha høyere risiko for covid-19, se Folkehelseinstituttets nettsider.

Det er ikke vist at gravide kvinner har høyere risiko for alvorlig sykdom av covid-19 og det er heller ikke grunnlag for å mistenke at infeksjon kan gi risiko for fosterskade. Folkehelseinstituttet anbefaler at gravide kvinner som har kronisk sykdom eller svangerskaps-komplikasjoner bør diskutere med egen lege om det er grunn til å utvise ekstra forsiktighet og behov for tilrettelegging på arbeidsplassen.

Foresatte som er i risikogruppe kan kontakte egen lege for å vurdere behov for tilrettelegging av skoletilbudet/hjemmeundervisning for å begrense smitterisiko til hjemmet. For elever med foresatte (andre i husholdningen) i risikogruppe, bør det opprettes dialog mellom skole og foresatte om det er mulig å tilrettelegge slik at disse elevene likevel kan møte som vanlig på skolen. I slike tilfeller bør også hensynet til barnets beste⁷ tillegges stor vekt.

Opplæring av ansatte og informasjon til foresatte

Ansatte skal få opplæring i å gjennomføre nødvendige smitteverntiltak som beskrevet i denne veilederen. Veilederen vil suppleres med ytterligere informasjon som kan benyttes i kompetanseheving av ansatte.

Foreldre og foresatte skal være trygge på at det er forsvarlig at barna går på skole/SFO. Det er derfor viktig at skolen har god dialog med foreldre og foresatte. Videre er det viktig at foreldre og foresatte aktivt bidrar til å gjennomføre smitteverntiltakene i samsvar med denne veilederen. Det utarbeides egen informasjon til denne gruppen.

Informasjon om dette finnes på <http://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/>

Samhandling med foresatte og foreldremøter

Gjennomføring av større enkeltarrangementer må gjøres i henhold til gjeldende anbefalinger fra Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet (<https://www.fhi.no/sv/barnehage/forebygging-av-smittsomme-sykdommer/>, <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/anbefalinger-ved-store-arrangementer-knyttet-til-koronasmitte-i-norge/?term=&h=1>)

Ved rødt tiltaksnivå anbefales det ikke å arrangere foreldremøter eller andre større samlinger, og digitale møter anbefales.

Utviklingssamtaler kan gjennomføres ved grønt og gult tiltaksnivå. Ved grønt nivå trengs ingen spesielle tiltak. Ved gult nivå kan utviklingssamtaler gjennomføres med følgende tiltak:

- Vask hender før og etter samtale
- Hold minst en meters avstand mellom ansatte og elev/foresatte
- Ved behov for tolk eller lignende, må disse også holde avstand til de andre

Ved rødt nivå bør samtalene fortrinnsvis erstattes med digitale møter. Hvis det likevel må gjennomføres samtaler ved oppmøte, følges rådene over.

Besøk på skolen våren 2020 for årets skolestartere

Skolestartere kommer fra ulike barnehager. Dette gir blanding av barn og foresatte og krever spesielle hensyn. De samme hovedprinsippene for smittevern som beskrevet over gjelder (ingen syke skal møte, god hygiene, og redusert kontakt mellom personer).

Gjennomføring:

- Avhengig av hvor mange skolestartere den enkelte skole har, bør man tilstrebe at det ikke møter mer enn 50 skolestartere inkludert foresatte samtidig.
- Gitt nok plass kan to grupper på 50 møte samtidig, men på ulikt sted
- Barna bør deles i grupper på inntil 15 barn i hver.
- Barna kan ikke ha tett fysisk kontakt med faddere på høyere klassetrinn
- Der det er mulig, bør barn fra samme barnehage møte samtidig. Det kan vurderes om barna kan møte på skolen i sine kohorter sammen med barnehageansatte.
- Barna bør ha hver sin pult i klasserommet
- Dersom foresatte må følge, må de kunne holde en meters avstand til andre barn og ansatte.
- Møter med foresatte bør primært foregå digitalt. Dersom det ikke er mulig eller praktisk gjennomførbart, bør informasjonen gis i lokaler som tillater minst en meter mellom personer og maksimalt 50 personer tilstede.

Sjekkliste for smittevern på skoler og SFO

Nedenfor følger en sjekkliste for hvilke tiltak som må være på plass. Tiltakene er nærmere beskrevet over. Det er skoleeiers ansvar å sørge for at smitte-verntiltak er på plass, og for at ansatte er godt kjent med innholdet og utførelse av smitteverntiltakk⁸.

Skoleeiers overordnede ansvar

Tiltak	Utført dato	Merknad
Opplæring av ansatte i smitteverntiltak ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen		
Lage beredskapsplan for ulike tiltaksnivå i henhold til trafikklysmodellen		
Informasjon til foresatte om nye rutiner i skole/SFO		
Lage plan for håndvaskrutiner for elever og ansatte		
Lage skriftlig rutine for renhold		
Lage plan for oppretting og organisering av kohorter		
Opprette dialog med eventuelle ansatte som er i risikogrupper og barn som har behov for tilrettelegging		

Hygienetiltak

Tiltak	Utført dato	Merknad
Sikre at det er nok såpe og tørkepapir tilgjengelig ved alle håndvaskstasjoner og toaletter		
Opplæring av elevene i håndvaskrutiner og hostehygiene		
Henge opp plakater om håndvaskrutiner og hostehygiene		
Henge opp alkoholbasert desinfeksjon der ikke håndvask er tilgjengelig		
Planlegge håndhygienetiltak ute og på tur (våtservietter og alkoholbasert desinfeksjon)		

Redusert kontakt mellom personer (gult/rødt tiltaksnivå)

Tiltak	Utført dato	Merknad
Vurdere bruk av rom i forhold til antall elever i kohortene		
Planlegge for aktiviteter ute, herunder ulike tider for ulike kohorter		
Dele opp utearealer slik at elever fra ulike kohorter blandes i liten grad		
Unngå større samlinger av elever		
Sørge for at det er tilstrekkelig med skrivesaker og annet materiell slik at deling begrenses		
Sørge for egen pult/sitteplass per elev med avstand mellom elevene		
Sørge for egen sitteplass per elev ved måltider og aktiviteter, med avstand mellom elevene		
Sikre gode rutiner for måltider og at mat serveres porsjonsvis		
Plan for å redusere trengsel i garderober, toaletter og på vei inn og ut av lokalene		
Eventuelt introdusere merking på gulv for å sikre avstand i områder der det kan oppstå trengsel		
Plan for alternerende tidspunkt for friminutt for å begrense antall elever som er ute samtidig		
Plan for ekstra bemanning ute i friminutt, for å hjelpe elevene å holde avstand		
Plan for spredte oppmøtesteder før skoledagen begynner for å unngå trengsel		
Plan for gjennomføring av skoleskyss		
Unngå kollektivtransport ved turer ut av skolen		

Renhold

Tiltak	Utført dato	Merknad
Lage en plan for renhold, som beskriver hyppighet og metode for de ulike punktene. Planen må omfatte toaletter, servanter, hyppig berørte gjenstander (dørhåndtak, trappegelendre, lysbrytere ol.)		
Lage en plan for renhold av leker, sportsutstyr, nettbrett og lignende. Leker og gjenstander som ikke kan vaskes ryddes bort		

For ansatte

Tiltak	Utført dato	Merknad
Begrense fysiske møter, eventuelt tilrettelegge for videokonferanse (gul/rød smittesituasjon)		
Holde avstand til andre ansatte		
Etablere rutiner for vask av felles nettbrett og datamaskiner/tastaturer		
Begrense bruk av offentlig transport		

⁸ Jf. forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet

Kilder

Unicef, WHO, IFRC. Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and Control in Schools. March 2020

CDC. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/guidance-for-schools.html>

Tiltak på skole- og barnehageområdet under koronautbruddet våren 2020, rapport 03.04.2020 på www.udir.no

